

'hak-al'

5
OKTOBER
1995
21e JAARGANG

natuur-en vogelwacht
CULEMBORG

Kontaktadres:

Natuur- en Vogelwacht Culemborg,
Postbus 381, 4100 AJ Culemborg.

Bestuurssamenstelling:

Wim Kievit, Verdijkstraat 13,
4102 CL Culemborg; tel.: 0345 514561.
Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
4102 CL Culemborg; tel.: 0345 519581.
Frans Waroux, Moerbeiboom 45,
4101 WC Culemborg; tel.: 0345 515393.
Breun Jansen, Eikeboom 31,
4101 VA Culemborg; tel.: 0345 514885.
Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3,
4101 JK Culemborg; tel.: 0345 515450.
Kars Veling, Akkerwinde 9,
4102 JJ Culemborg; tel.: 0345 531689.
vacant

Klubhuis:

"De Ketelvink", voormalig "Ketelhuis" op
Terweijde, Middelcoopstraat 1A Culemborg.

Bibliotheek:

Gerrie Monfils (tel.:0347 377638)
Cor Maurice (tel.:0345 520857)
Boeken / verslagen in "De Ketelvink".
Geopend: vrijdag van 19.00 uur tot 19.30 uur,
uitgezonderd de maanden juli en augustus.

Lidmaatschap:

Nieuwe leden opgeven bij de penningmeester,
evenals adreswijzigingen.

Penningmeester:

Frans Waroux, Moerbeiboom 45, Culemborg,
tel.: 0345 515393.
Gironr.: 34.33.351 t.n.v. F.H. Waroux,
rek. Natuur- en Vogelwacht Culemborg.

Kontributie:

Betaling per toegezonden acceptgirokaart.
Jeugdlidmaatschap f 12,50 per jaar; volwassene,
gezins-, postlidmaatschap f 25,-- per jaar.

Redaktieteam en -adressen:

Breun Jansen, Eikeboom 31,
4101 VA Culemborg; tel.: 0345 514885.
Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
4102 CL Culemborg; tel.: 0345 519581.
Harry v.d. Warenburg, Grondzeilerweg 9,
4105 HJ Culemborg, tel.: 0345 514358.

Plantenwerkgroep:

Wim Rubers, Joh. Frisoplaats 6A,
4196 AC Tricht; tel.: 0345 573354.

Knotwilgenwerkgroep:

Wim Smits, Schoolhof-Oost 24,
4105 AS Culemborg; tel.: 0345 516575.
Harry v/d Warenburg, Grondzeilerweg 9,
4105 HJ Culemborg; tel.: 0345 514358.

Paddenwerkgroep:

Harry v/d Warenburg, Grondzeilerweg 9,
4105 HJ Culemborg; tel.: 0345 514358.

Zoogdierenwerkgroep:

Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
4102 CL Culemborg; tel.: 0345 519581.

Vogelwerkgroep:

Stijn Brand
Bachlaan 13, 4102 BP Culemborg
tel.: 0345 516038

Insektenwerkgroep:

Annette van Berkel, Akkerwinde 9
4102 JJ Culemborg; tel.: 0345 531689.

Werkgroep Natuurfotografie:

Henk Vennix, Bereklaauw 3, 4102 KZ Culemborg;
tel.: 0345 514382.

Werkgroep Wintervoeding Vogels:

Ruud Post, Linnaeuslaan 61,
4102 LG Culemborg; tel.: 0345 530135.

Inleveren waarnemingen:

Stijn Brand, Bachlaan 13, 4102 BP Culemborg;
Arjan Brenkman, Weidsteeg 177, 4102 AC Culemborg
of de speciale bak in "De Ketelvink"

Begeleiding jongere jeugdgroep:

Gerrie Monfils-Evers, 31-de Limiet 5,
4131 NR Vianen; tel.: 0347 377638.

Nestkasten-koördinatie:

vacant

Kampen, lezingen, dia-avonden en kursussen:

Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3,
4101 JK Culemborg; tel.: 0345 515450.

"Het Vogeljaar":

Jaarabbonement door overschrijving van f 28,20 op de girorekening van de N.V.W.C., met vermelding van: "Het Vogeljaar".

Sekr. Milieuwerkgroep Noordwest-Betuwe:

Postbus 288, 4100 AG Culemborg.
Tel.: 0345 513386 of 0343 561687.

Verbandtas en -trommel:

Voor alle activiteiten is een verbandtas en -trommel aanwezig in "De Ketelvink". Aanvullingen z.s.m. na gebruik doorgeven aan de beheerder: vacant

KONTAKT-ADRESSEN:**Vogelbeschermingskonsulent:**

Paul van Veen, Gandhi 197,
4102 HK Culemborg; tel.: 0345 521953.

Asielhouders:

Alle beschermd vogels:
Lexmond - tel.: 0347 341677
Aanneem- en doorgeefadres:
Utrecht - tel.: 030 2919449

Egelopvangcentrum Maarssenbroek:

Spechtenkamp 159, 3607 KJ Maarssenbroek;
tel.: 0346 568440.

DIVERSE NATUURORGANISATIES:

Milieu: alarmnummer luchtverontreiniging:
026 4452220.

Veldpolitie:

Den Hartog: 0343 551558 (Werkhoven)
Vrieling : 0343 561675 (Cothen)
Meldkamer : 030 6924824 (Zeist)

Gemeentepolitie Culemborg:

Dhr. Helmond, Boerenstraat 35,
Culemborg; tel.: 0345 515744.

Vereniging Milieudefensie:

Tweede Weteringplantsoen 9, 1017 ZD A'dam.

Gelderse Milieudefensie:

Jansbuitensingel 14, 6811 AB Arnhem;
tel.: 026 3515069.

Milieuwerkgroep "Noordwest-Betuwe":

Wim Hijnen, Ravelijnstraat 86, Culemborg;
tel.: 0345 517932.

Werkgroep Milieu Geldermalsen

Henk ten Berge, Twee Morgen 16, 4196 JT Tricht
tel.: 0345 573974.

Milieuwerkgroep Houten:

Kon. Julianastraat 13, 3991 DJ Houten.

Staatsbosbeheer regio Betuwe:

Beheerseenheid De Linge, Veerstraat 16,
4181 AG Waardenburg; tel.: 0418 592411.
Janny Resoort, boswachter; privé 073 6419478

Vereniging tot Bescherming van Vogels:

Driebergseweg 16 B, Zeist, tel.: 030 6937700;
winkel: 030 6937777; ledenservice: 030 6937744;
vogel-ijfolijn: 030 6937773.

Stichting Het Geldersch Landschap:

Zypendaalseweg 44, 6814 CL Arnhem,
tel.: 026 4420944.

I.V.N. Vereniging voor Natuur- en Milieu-educatie:

Plantage Middenlaan 2C, 1000 HC Amsterdam.
Tel.: 020 6228115.

I.V.N. Vereniging voor Natuur- en Milieu-educatie, afd. Tiel en omstreken:

Secretariaat: J.E.L. Bannink-Grimm
Cellendonklaan 35, 4012 BN Kerk-Avezaath.

Stichting Natuur en Milieu:

Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht,
tel.: 030 2331328.

Vereniging tot Behoud van Natuur- monumenten:

Noordereinde 60, 1243 JJ 's-Graveland;
tel.: 035 6559911.

Wereld Natuur Fonds Nederland:

Postbus 7, 3700 AA Zeist; tel.: 030 6937333.

Wereld Natuur Fonds Nederland, regio West-Betuwe:

sekretariaatsadres:
G.J. van Kessel-Heuff, Binnenstr. 3, 4117 GR
Erichem; (Pandawinkel)tel.: 0344 571637

Greenpeace Nederland:

Postbus 11026, 1001 GA Amsterdam.
Damrak 83-II, 1012 LN Amsterdam;
tel: 020 6236545 / 6231843.

VOORWOORD VAN DE REDAKTIE

Na de lange hete zomer kunt u op zaterdag 11 november a.s. weer de handen uit de mouwen steken tijdens de Steunpunt NME-activiteit, die op deze dag zal plaatsvinden.
U kunt er alles over lezen in de bijgevoegde nieuwsbrief en op pagina 22 van dit nummer.

Voorafgaand aan de zomer, vond in het weekend van 9 en 10 juni jl. de natuurmarathon plaats. Mocht u dit unieke evenement gemist hebben, dan kunt u voor een uitgebreid verslag terecht op pagina 4 t/m 8.

Sinds eind augustus is het bekende item "Kijk op de natuur" weer op het lokale SRC-radiostation te beluisteren tijdens het zondagochtendprogramma "Aktua aktueel" om circa 10.13 uur. Rond 12.45 uur in ditzelfde programma gevolgd door een rustgevend natuuritem, gepresenteerd door Gerard van Ruiten.

Tijdens de afgelopen algemene maandelijkse vergadering van maandag 18 september jl. heeft Henkjan Kievit te kennen gegeven met onmiddellijke ingang zijn functie als bestuurslid van de N.V.W.C. neer te leggen.

Dit als gevolg van het aanvaarden van de functie van hoofd afd. groen bij de gemeente Culemborg. Tijdens de Jaarvergadering begin 1996 zal deze functie weer ingevuld worden d.m.v. dan te houden bestuursverkiezingen.

Wij wensen u veel leesplezier toe!

O P R O E P

Ons aller Joop Bezuyen heeft - gezien zijn leeftijd (76 jaar) - besloten enige activiteiten voor de N.V.W.C. te beëindigen. Zijn taken zullen door een aantal andere N.V.W.C.-leden overgenomen worden.

Wij zoeken nog een enthousiast persoon of duo die bereid is koffie te zetten tijdens knotdagen en deze te brengen naar de betreffende knotlocatie. Bent u die persoon of dit dus? Meldt u zich dan zo spoedig mogelijk aan bij Harry van de Warenburg, tel.: 0345 514358. Alvast bedankt!

Index:

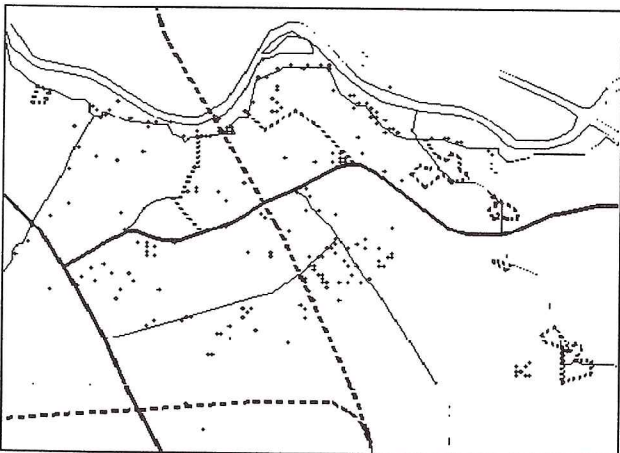
pag. 4	- Natte natuurmarathon, een overzicht van enige opvallende soorten
pag. 6	- Persoonlijke impressies tijdens de natuurmarathon 9 en 10 juni 1995, door Gerard van Ruiten
pag. 9	- Van de leesplank, gelezen door Ruud Post
pag. 11	- Oudere jeugd
pag. 12	- Jeugdrubriek
pag. 14	- Verkiezingen bestuur polderdistrict: ook belangrijk voor natuur en landschap
pag. 15	- Kanotocht in de Wieden; een verslag van Kees v.d. Linden
pag. 16	- Een dagje bij de tent; een vakantieverslag van Kars Veling
pag. 17	- Speciaal voor puzzelaars: muizenonderzoek
pag. 18	- Biebnieuws
Berkel	- Broedvogels inventariseren in de Zump, hoe leuk is dat? Een verslag van Annette van
pag. 20	- Vlinderseizoen 1995 (haast) voorbij
pag. 21	- Vogelwaarnemingen
pag. 22	- NME-project "Levende Rivieren"
pag. 23	- Excursie- en activiteitenprogramma

Natte Natuurmarathon

Het was klôte weer in het weekend van 9 en 10 juni. Vrijwel de gehele 24 uur regende het. Ondanks die weersomstandigheden kunnen we spreken van een zeer geslaagde happening. Iedereen was razend enthousiast, hoewel bij sommigen op het eind dat enthousiasme maar heel ingehouden werd geuit. Voor een verdere sfeerbeeld van de 24 uur van Culemborg verwijs ik naar een stuk van Gerard in deze Hak-al. Aan mij de taak om alle waarnemingen te presenteren.

Dat klinkt wat cynisch, maar op zich viel het aantal waarnemingen best wel mee. Het is ongelooflijk wat je toch nog ziet in die regen. Normaal gesproken blijf je binnen met dit soort weer en worden excursies afgelast. Nu we toch naar buiten gingen bleek dat er nog best wat te genieten was. Ik was zelf bijvoorbeeld stomverbaasd om hommels te zien rondvliegen in de Regulieren, om zes uur 's ochtends in de regen!

Ondanks het weer hebben we redelijke stukken van het buitengebied kunnen bezoeken. Op kaartje een ziet u de plaatsen waar planten of dieren van de 'geselecteerde' soorten zijn gezien. Er is een redelijke spreiding en met name langs de dijk, de Zump en de Regulieren vinden we flink wat stipjes.

Figuur 1, Alle plaatsen waar geselecteerde planten of dieren zijn genoteerd tijdens de marathon.

Het is niet zinvol om van alles wat we gezien hebben verslag te doen, aangezien het absoluut een onvolledig beeld geeft. Ik zal daarom alleen een paar opvallende soorten kort behandelen.

Rugstreepad

Er zijn tijdens de nachtelijke tochten in totaal zeven rugstreepadden gehoord. Op de te verwachten plekken op het industrieterrein en in de nieuwe woonwijk Goilberdingen, maar ook bij Fort Everdingen en binnendijs bij de kerswerf.

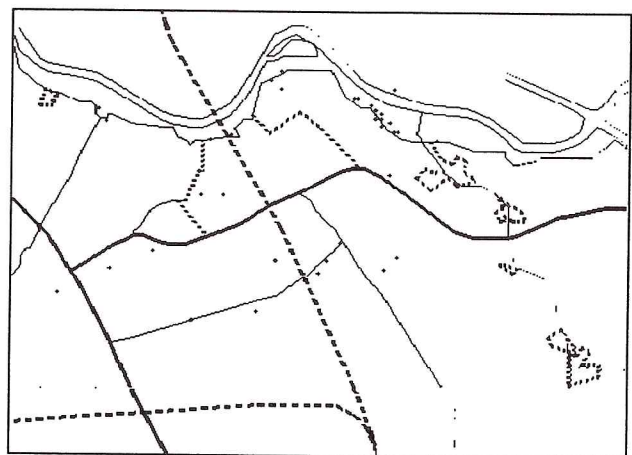
Akkerhommel

Van de zes hommels die bij Culemborg voorko-

men bleek de Akkerhommel op 10 juni het meest gezien te worden. Dit kan komen doordat de akkerhommel makkelijker is over de weersomstandigheden dan zijn collega's, of omdat de soort gewoon het meest algemeen is. Dit laatste is het geval. In het buitengebied van Culemborg kom je, ook bij goed weer, de Akkerhommel gewoon het meeste tegen. In totaal zijn 45 akkerhommels gezien, onder andere op plaatsen met bloeiende planten in de Zump, in de Regulieren en langs de Rietveldseweg.

Bosrietzanger

Deze fanatieke zanger blijkt heel best tegen de regen te kunnen, en werd maar liefst 41 maal genoteerd. De hoogste dichtheid bereikt de soort in de uiterwaarden, met name in de Beusichemse waard. Op figuur 2 een kaartje van de verspreiding van deze soort.

Figuur 2, Waarnemingen van de Bosrietzanger tijdens de natuurmarathon

Steenuil

Jawel, tussen de buien door werden er nog steenuilen gehoord en bovendien werden overdag regelmatig steenuilen gezien. Misschien dat ze door de lange periode met slecht weer gedwongen waren om ook overdag op jacht te gaan. Ze waren in ieder geval opvallend veel te zien. In totaal zijn 13 steenuilen geteld.

Wielewaal

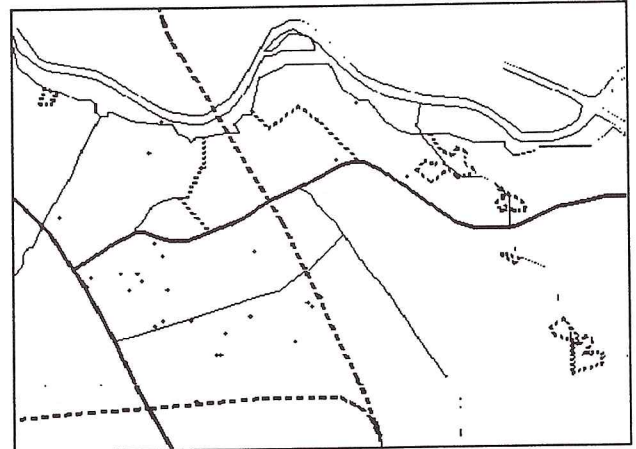
Vier wielewalen lieten zich horen tijdens dit weekend, met name in de omgeving van de Regulieren.

Groot streepzaad

Er stonden een aantal planten op de lijst en je zou verwachten dat, gezien hun gedrag tijdens regenweer, deze soorten vrij volledig zouden moeten zijn geteld. Helaas was het aantal plantenmensen tijdens de marathon opvallend laag (waar zou dat toch aan liggen), zodat ook van de richtsoorten (naast Groot streepzaad ook nog Echte koekoeksbloem, Waterviolier, Bermooievaarsbek en Gele plomp) geen volledig beeld is gekregen. Van het Groot streepzaad hebben we 27 groeiplaatsen genoteerd. Op grote delen van de dijken is deze opvallende gele composiet nog regelmatig aanwezig, maar ook in het poldergebied is hij hier en daar te vinden.

Haas

Ja, ja, Gerard mag tevreden zijn want het meest doorgegeven organisme tijdens de natuurmarathon is een zoogdier: Haas! Zeventig stuks zijn er geteld, waarbij een duidelijke concentratie lag bij het Beesdse veld (zie figuur 3). Opvallend was dat we het konijn juist het meest vonden langs de Rijksstraatweg, op de oeverwal. Heel logisch, want konijnen hebben een voorkeur voor zandige terreinen in verband met het graven van hun hol.

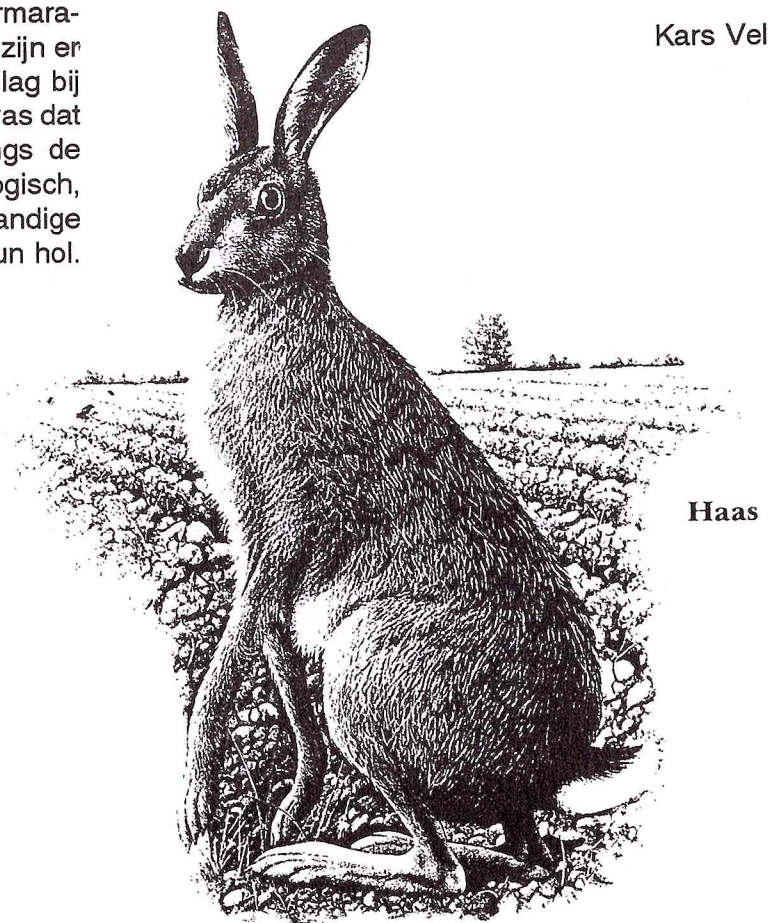
Figuur 3, waarnemingen van hazen tijdens de natuurmarathon

Hierbij wilde ik het eigenlijk laten. Ik geef toe dat het een wat mager verslag is van zo'n lange vermoeiende marathon met zoveel mensen, maar u zult het er mee moeten doen!

We zullen deze happening ongetwijfeld herhalen en met een beetje weer is het een erg goede manier om in zeer korte tijd een enorme massa verspreidingsgegevens bij Culemborg te verzamelen. Doet u dan ook mee????

Met dank aan Jouke Altenburg voor het invoeren van de gegevens.

Kars Veling

Haas

Persoonlijke impressies tijdens de Natuurmarathon 9 en 10 juni 1995

Zoals de meesten van u genoegzaam bekend zal zijn, is op 9 en 10 juni jl. de 24-uurs natuurmarathon gehouden. Een unieke happening in Nederland en dus ook voor Culemborg!

Naast de registratie van de waarnemingen, leek het mij leuk om een aantal van mijn persoonlijke ervaringen en impressies tijdens dit etmaal voor u aan het papier toe te vertrouwen.

9 juni 1995

16.00 uur:

Samen met mijn jongste zoon Frank vul ik de 32 Longworth muizeninloopvallen in de Ketelvink met gras en mengvoer, bestaande uit overheerlijke Ardenner ham, zaad en sterk geurende pinda-kaas. Het clubhuis is gehuld in een heerlijke rust met markant opgestelde panelen met kaarten waarop de waarnemingen geregistreerd zullen worden. Stilte voor de storm

19.00 uur:

Tijdens een laatste kop koffie, luister ik thuis naar het weerbericht. Uit de radio schalt: *"zwaar bewolkt met buien en een krachtige westenwind, maximum temperatuur 14° C."*

Echt hoopvol klinkt het dus niet, maar ik ben vastbesloten om de gehele 24 uur vol te maken.

19.30 uur:

Als een magneet word ik naar de Ketelvink getrokken. Ik neem voor één nacht afscheid van Coby, Stephan en Frank. In de Ketelvink aangekomen is het al gezellig druk met marathongangers.

20.00 uur:

Zo'n 35 leden luisteren aandachtig hoe Gerard van Zuylen, één van de mede-oprichters van onze 20-jarige vereniging, op gepaste wijze de officiële start verricht met een korte speech, gevolgd door het aanzetten van het bandrecordergeluid van een nachtegaal. Kars en Annette geven aansluitend uitleg over registratie van waarnemingen, excursies, catering, e.d.

20.30 uur:

Samen met Breun en Shirley Jansen plaatsen we de 32 muizenvallen in het ruige gedeelte van de Zump en langs de rand van het bosje aan de N320, terwijl Kars diverse bomen insmeert met een overheerlijk ruikend mengsel van rum, rode wijn en stroop om daarmee nachtvinders te kunnen aantrekken. De regen valt gestaag uit de donkere avondlucht en veel hoop op vangst van nachtvinders en muizen is er niet.

23.00 uur:

Vergezeld van Hetty Wolf van Stad Radio Culemborg (SRC) wordt de eerste ronde langs de vallen gemaakt met zo'n 5 enthousiaste muizenfans.

De meeste vallen staan open en net als de moed ons in de laarzen dreigt te zakken, treffen we één val aan die dicht is. Met een brok gezonde spanning, volgen we het gebruikelijke ritueel: plastic bakje op effen stuk grond plaatsen, val erboven houden en voorzichtig boven bakje legen en dan deksel op bakje. Daar Tom Witberg deze laatste handeling niet snel genoeg verricht, springt de muis direct weer de vrijheid tegemoet, waarbij ik de bekende kreet "shit" in de SRC-microfoon schreeuw. Ondanks de vluchtsnelheid, konden we toch zien dat het een rosse woelmuis was die ons te snel af was.

24.00 uur:

Van de Zump rijden we naar de Plantage, waar Henkjan in het gezelschap van een journaliste van het VARA-radioprogramma "Vroege Vogels" en zo'n 10 N.V.W.C.-leden het geluid van vleermuizen probeert te registreren met behulp van de bat-detector. Mede door de ongunstige weersomstandigheden lukt dit helaas niet. Wel laat de bosuil zich horen in het nachtelijk duister.

10 juni 1995

01.00 uur:

Veel koffie en een stevige boterham geven ons de broodnodige energie voor de tweede ronde langs de muizenvallen.

02.00 uur:

Met een steeds grotere schare zoogdierenliefhebbers, controleren we - gewapend met zaklantaarns en een grote dosis humor - de vallen, waarin één juveniele en twee adulte bosmuizen aangetroffen worden. Een score van 10%!

Op een van de bestroopte boomstammen worden een aantal naaktslakken en pissebedden langzaam maar zeker dronken.

Aansluitend gaan Stef, Dinky, Kars, Harry, Tom en ik naar de uiterwaarden ter hoogte van de spoorbrug op zoek naar rugstreeppadden. Bij de Ronde Haven horen we groene en bruine kikkers.

Onder de spoorbrug wordt ons enthousiasme groter bij de waarneming van een watervleermuis en de corresponderende frequentie op de bat-detector.

04.00 uur:

Bij de binnenkomst in de Ketelvink worden onze neusvleugels gestreeld door de geuren van macaroni, spaghetti en bijbehorende sauzen. Deze nachtelijke warme maaltijd wordt door zo'n 25 leden vol overgave naar binnen gewerkt, waarna de gegevens van de diverse nachtinventarisaties met bontgekleurde punaises op de kaarten op de panelen worden verwerkt.

05.00 uur:

Terwijl het buiten na de zoveelste regenbui droog wordt en het begint te dagen, trekken we in de Zump voor de derde keer langs de muizenvallen. Glibberend en glijdend door de modder in dit mooie stadsparkje, stellen we de vangst vast van 2 juveniele en 2 volwassen bosmuizen, die direct weer in vrijheid gesteld worden.

06.00 uur:

We verlaten de Zump en begeven ons naar de Regulieren. Onderweg zien we konijnen en hazen op de gemaaide weilanden. Conform afspraak, staat Hetty Wolf van SRC ons op te wachten bij de brug aan de Zeedijk. Met ruim 10 personen, waaronder twee volhardende jeugdleden, zien we een volwassen reegeit aan de rand van een populierenbos. Even later springt een jonge reegeit (smalree) op uit het hooilandje op nauwelijks 20 meter van de Platte Weg. Met ingehouden adem, zijn we met z'n allen getuige hoe deze jonge geit met grote sprongen het hooilandje verwisselt voor de veilige dekking van hetzelfde populierenbosje. Op de Platte Weg treffen we ook de uitwerpselen van een vos aan.

Nadat ik voor de SRC-microfoon het een en ander verteld heb over het elegante reewild, maakt Kars de luisteraars duidelijk dat de Regulieren ook op botanisch gebied de moeite waard zijn.

08.00 uur:

We zijn op de helft! Nadat iedereen de gegevens verwerkt had en de nachtelijke ervaringen uitgewisseld waren, werd de inwendige mens weer versterkt in het inmiddels aangenaam verwarmde clubhuis. Na Gerrie en Cor, onze twee culinaire verzorgsters, gegroet te hebben, vertrokken we via de Zump naar Heerlijkheid Mariënwaerdt om ook daar te proberen de prioriteitssoorten ree, haas en konijn te "scoren".

09.00 uur:

De vallen in de Zump bleken bij de 4e ronde nog slechts tijdelijk bewoond te worden door naakt-slakken en een gewone pad.

Tijdens de inventarisatie in Mariënwaerdt zagen we o.a. twee reebokken, één gaffelbok en één spitsier. Op de Banweg kwamen we drie in regenpak gehulde en half verdronken fietsers tegen, hetgeen Wim Kievit, Marcel van der Tol en de heer Janssen bleken te zijn, die tussen de vele regendruppels door het voorkomen van gele plomp, echte koekoeksbloem en waterviolier trachtten vast te stellen. Na hun veel succes te hebben toegewenst, sjokten we terug richting auto's. Onderweg stopte op het bospad een auto, waarin de lokale jachtopzichter bleek te zitten. Kort en krachtig vroeg hij ons of de twee geparkeerde auto's aan het begin van het pad van ons waren. Na bevestigend te hebben geantwoord, vervolgde hij zijn vragenvuur met "wat doen jullie hier?" Een logische vraag waarop hij van ons een even logisch antwoord kreeg: "We zijn bezig met de 24-uurs Natuurmarathon van de N.V.W.C.!" De man bleek noch regionale kranten noch het AD te hebben gelezen, maar wees Tom er wel op voortaan zijn auto op slot te doen!

11.00 uur:

Enigszins rillerig betreden we de aangenaam verwarmde Ketelvink. De aanwezige leden manen ons tot stilte, want op SRC wordt de opname van de nachtelijke muizencontrôle uitgezonden. Onder het genot van koffie met koek luisteren we toe en verwerken we de gegevens op de daarvoor bestemde formulieren en panelen. De teamsfeer is en blijft fantastisch en bij velen is de wil om de 24 uur vol te maken nog altijd aanwezig!

13.00 uur:

In de stromende regen de muizenvallen in de Zump opgehaald.

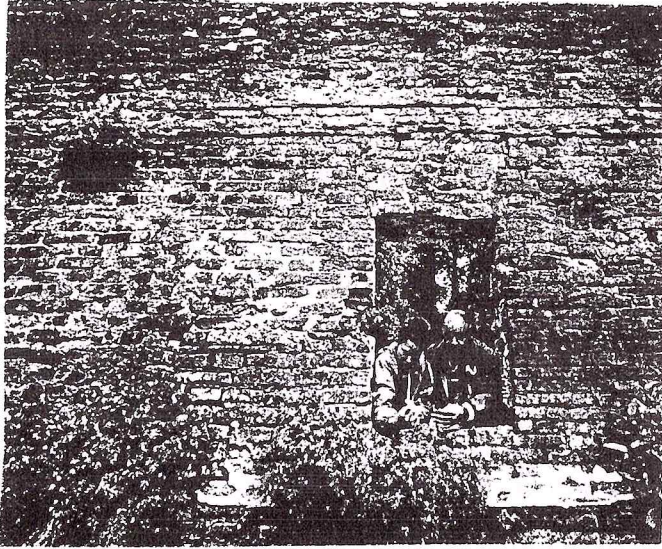
14.00 uur:

Daar het programma met betrekking tot zoogdieren afgewerkt is, besluit ik samen met Stijn, Marcel, Chris, Henkjan, Tom en enkele anderen huiszwaluw-nestvondsten in Culemborg te registreren. Als we de Ketelvink kort na 14.00 uur verlaten, barst de 82-ste regenbui boven Terweyde los en besluiten we de 89e kop koffie te nuttigen. Even later is het weer droog en rijden we per fiets via Voorkoop naar het Veerweggebied, waar we circa 5 nesten aantreffen. Als we langs 't Voorburg rijden, zien we in de Kasteeltuin een grote groep marathongangers op zoek naar flora

en fauna, die we met fietsbelgerinkel passeren.

16.00 uur:

Als we na 't rondje Culemborg terugkomen in de Ketelvink, melden Gerrie en Cor dat Frans Waroux een fotograaf van het AD begeleid heeft naar de Kasteeltuin. Als dank hiervoor fotografeerde de fotograaf Frans als aandachtig onderzoeker!

17.00 uur:

De groep oeverzwaluwtellers arriveert bij de Ketelvink. Paul van Veen meldt dat in totaal tussen 80 en 100 oeverzwaluwnesten werden gesignaleerd aan de Beusichemse Broeksteeg en langs de Lek.

Deze gegevens worden met slechts twee punaises op het betreffende paneel bijgezet, anders zou er een chronisch tekort aan punaises ontstaan.

Een blik in het rond in de Ketelvink leert, dat een aantal marathongangers in een duidelijke "dip" zit: Tom sluit met toenemende frequentie de ogen; het rechteroog van Ruud Post wordt met de minuut kleiner, terwijl Marcel een uiltje knapt in de enige luie stoel in ons clubhuis. Onderling peppen we elkaar op en met een aantal "faxen" probeert Frans de slaap te doen verdrijven.

18.00 uur:

Nog maar twee uur! Kars kondigt aan om met z'n allen een fietstocht te maken naar de Regulieren en daar een relaxte wandeling te maken. Zo'n 25 leden lopen een kwartier later onder een dreigend en mysterieus wolkendek in dit schitterende komgrondreservaat, vastberaden om deze unieke happening tot een goed einde te brengen. De twee jongste deelnemers doen nog steeds actief mee!

19.30 uur:

Henkjan en Kars worden geïnterviewd voor het radioprogramma "Vroege Vogels". Met Gonda Baard loop ik langs de panelen met waarnemingskaarten, die door een groot scala van gekleurde punaises gevuld worden. Op haar onlogische vraag of ik moe ben, antwoord ik logisch met een welgemeend "ja", want 23½ uur natuuronderzoek gaat je niet in je koude kleren zitten en die waren met grote regelmaat nat en vochtig!

20.00 uur:

We hebben het gehaald!!! Naast 24 uur natuurmarathon, was het ook terecht 24 uur geheelonthouding. Ik hoor het bekende geluid weer van knalende bierdopjes en kort na 8 uur staan vele bruine flesjes Brand op de diverse tafels. De sfeer is perfect. De partners zijn ook in grote getale naar de Ketelvink gekomen. Als Kars en Annette het clubhuis betreden, klinkt een luid en meer dan terecht applaus op, want zij beiden hebben ontzettend veel energie en voorbereidingstijd in dit evenement gestoken.

Wim Kievit gaat in zijn afsluiting kort in op de resultaten, de sfeer en dankt Gerrie en Cor voor de fantastische verzorging met koffie, brood, warme maaltijden, etc., etc. Zonder anderen tekort te doen, bedankt Wim namens allen Annette en Kars voor de perfecte organisatie van deze eerste 24-uurs natuurmarathon. Wellicht over 5 jaar weer?

Na de officiële afsluiting, laten we ons de ruime keuze van het staand, lopend en/of liggend buffet prima smaken en praten we gezellig na over onze ervaringen van de afgelopen 24 uur.

Rond 21.30 uur ga ik moe, maar zeer voldaan richting huis, een fantastische ervaring rijker die ik voor geen goud had willen missen.

Gerard van Ruiten.

Bosmuis

Wanneer deze Hak-al in de bus valt, zijn de gelezen artikelen niet van de laatste tijd. Dit zijn de nadelige gevolgen van een vakantietijd. Toch is het lezen ervan de moeite waard. De latere verschenen tijdschriften kunnen natuurlijk gewoon gelezen worden. Net als de besproken artikelen zijn die tijdschriften zijn terug te vinden op de leesplank in "de Ketelvink".

Dankzij hun dikke koppen goede samenwerking tussen België en Nederland

In drie deelgebieden, Oost-Nederland, De Kempen en Hoog-België, wordt het voorkomen van in Nederland bedreigde vlinder, het Bont dikkopje in kaart gebracht. In **Het Bont dikkopje in België en Nederland** een verslag van het voorkomen van het Bont dikkopje. Uitgebreid wordt er stilgestaan over het leefgebied, vliegtijd en levenscyclus van deze vlinder. Het tegengaan van verdroging wordt gezien als de voornaamste beschermingsmaatregel. Maar of de provincies Brabant en Limburg hier gehoor aan willen geven, na de ervaring van deze zomer, valt nog te bezien.

Één oranjetipje maakt nog geen zomer

In het artikel **Oranjetipjes, niet alléén op Pinksterbloem en Look-zonder-look** aandacht voor een lentebode. Het Oranjetipje. Edoch voor een vogelaar gelden andere normen. In een helder relaas worden de leefgewoonten van deze vlinder beschreven. Uit onderzoek blijkt dat zoals het kopje van het artikel doet vermoeden, er meerdere waardplanten worden gebruikt door het Oranjetipje. Uit het verslag blijkt dat de vlinder een gestresst leven lijdt. Opvallend is de wijze van paren, de konijnen hebben de naam maar hoe de Oranjetipje dat doen. De konijnen verbleken ervan. Nog meer wetenswaardigheden, ze worden in eerder genoemde artikel beschreven door een bekend Culemborgse columnist.

Uit: Vlinders, Jaargang 10, nummer 2, mei 1995

Bevolkingspolitiek, een nieuwe manier van milieubeheersing

Bijzondere uitspraken in het artikel **Minder consumeren of minder mensen** over beheersing van het milieu. Door de stijgende groei van de wereldbevolking wordt het milieu zwaar belast. Het advies bureau van het CDA schrijft in een wetenschappelijke rapport dat de wereldbevolking als bedreiging voor het milieu wordt beschouwd. De "last" die moederaarde kan tillen is maximaal 8 miljard mensen, aldus het artikel. Afgeleid hiervan is dat een gemiddelde van twee kinderen per gezin. Om de bevolkingsgroei te beperken hebben de Vereniging Milieudefensie en het Jongere Milieu Actief (!) gepleit voor afschaffing van de kinderbijslag. Klop, adjunct-directeur van het wetenschappelijk instituut, vindt het niet nodig de kinderbijslag na het tweede kind af te schaffen. Want het landelijke gemiddelde ligt onder de norm van twee kinderen. Hij vindt het belangrijker om de machtspositie van de vrouw ten opzichte van de man te verbeteren. Klop vindt een medestander in Joke van Kampen van stichting Wereld en Bevolking, die stelt, in Nederland kunnen vrouwen zelf over kinderen beslissen en zijn dan ook verantwoordelijk ten opzichte van anderen en het milieu. Voor Van den Biggelaar directeur van Natuur en Milieu zit de gevoeligheid onder andere vooral bij de milieudegradatie die het Nederlandse consumptiegedrag over de grenzen veroorzaakt. Let wel alleen Nederland al belast 2 à 5 miljoen hectare landbouwgrond in de Derde Wereld door het verbouwen van veevoer voor eigen land. Bovendien is Nederland een van de grootste importeur van tropisch hardhout. Geen wonder dat mensen hun huis en haard verlaten omdat bronnen in eigen land worden uitgeput. Milieuvluchtelingen worden ze in dit artikel genoemd.

Een wat!, zult u afvragen. Jawel, een nieuw fenomeen! Na boot,- oorlogs,- politiekvluchteling kun je ook een milieuvluchteling zijn! En dan te bedenken wat het effect op het milieu zou zijn geweest wanneer het artikeltje niet zou zijn geschreven.

Uit: *Natuur en Milieu*, Juni 1995

Er kan nog meer bij

Koos Postema, presenteerde in het weekend van 22 en 23 april jl. een ledenwerfcampagne voor Natuurmonumenten. Deze actie heeft voorlopig 100.000 nieuwe leden opgeleverd. Aldus het artikel **Vereniging ver over 800.000 leden**. Het belangrijke element van lid zijn van Natuurmonumenten is los van het maatschappelijk draagvlak, ook de substantiële bijdrage die leden aan de financiering van het werk van de vereniging leveren. In 1982 kwam 20% van de inkomsten uit contributies en donaties. In 1994 is dat gegroeid naar 42%. De groei van het aantal leden betekent dus een wezenlijke versterking van de vereniging. En deze regel is natuurlijk niet alleen voor Natuurmonumenten van toepassing.

Met succes kappen

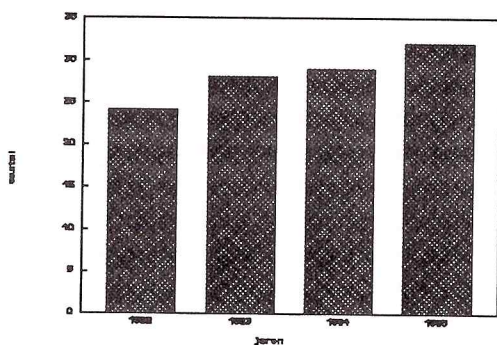

fig 1: Aantal Korhoender (hanen) op Sallandse Heuvelrug

Eerder in de Hak-al (februari jl.) is te lezen dat ca. 25 hectare bos is gekapt om de laatste populatie Korhoenders in ons land van de ondergang te redden. Dit voorjaar 1995 zijn er op de Sallandse Heuvelrug 32 Korhoenderen geteld. Dit is opnieuw meer dan vorig jaar. 32 hanen is een evenaring van het aantal uit 1986. Bij de telling zijn alleen de

hanen meegenomen: de hennen zijn door hun verborgen levenswijze moeilijker te tellen.

Uit: *Van Nature*, Jaargang 5, nummer 5, mei 1995

Gierzwaluwen niet meegaand

In de *Apus*, een uitgave van de Stichting Gierzwaluwenwerkgroep-Nederland, uitgebreide informatie over het ach en wee van de gierzwaluw. Zo blijkt uit het artikel **Gierzwaluwen: kieskeurig en ondankbare schepsel** dat deze vogelplaatsgetrouw is. Heeft de gierzwaluw ergens succesvol gebroed dan zal de vogel daar blijven broeden. Zolang de gierzwaluw nog niet geslachtsrijp is zie je de jonge vogel boven de kolonie rondvliegen. Zij zien dan waar de soortgenoten in,- en uitvliegen. Na 2-4 jaar als de gierzwaluw geslachtsrijp is weet deze dan precies waar het nest moet worden ingericht en zal een plaatsje in de kolonie willen veroveren. Als er ideeën zijn voor het plaatsen van nestgelegenheden is het succes het grootst in de buurt van een bestaande kolonie. De stichting wil graag inventariseren waar in ons land kunstmatige nestgelegenheden aan de gierzwaluw wordt aangeboden. Binnenkort zal er daarom een oproep om medewerking volgen.

Uit: *Apus*, Jaargang 2, nummer 1, voorjaar 1995

Veldspitsmuis rukt op

In 1994 werd een onderzoek gestart naar het voorkomen van veldspitsmuizen. Het voorkomen van deze muis blijkt groter dan in algemeen wordt aangenomen. Om dit vast te stellen zijn er braakballen geanalyseerd en er is gestart met het plaatsen van vallen. Het hoogtepunt tot nu toe is een vangst van een veldspitsmuis. Over het resultaat van dat onderzoek gaat het artikel **Algemener dan gedacht de veldspitsmuis in Oost-Nederland**. Er wordt verondersteld dat het middelpunt van de populatie rondom Emlichheim en Neuenhaus in Duitsland ligt. Het artikel is geen eindverslag maar meer een begin van een nader onderzoek. Door het aantreffen van schedelresten wordt het onmiskenbare bewijs geleverd van de aanwezigheid van de veldspitsmuis.

Uit: *Zoogdier*, Jaargang 6, nummer 1, maart 1995

In het kort

In het *Altenatuurtje* nr. 37, een verslag over het voorkomen van de vleermuis in fort Giessen door Henk Vermeij, een lid van de Vleermuiswerkgroep Noord-Brabant. Drie soorten vleermuizen zijn er aangetroffen. Uit het verhaal blijkt dat w.c. potten veel slachtoffers eisen onder deze insekteneters.

In *Blad* een uitgave van IVN afdeling Tiel ook een artikeltje over vleermuizen. In dit stukje gaat Ellen Harmsen, coördinator van de Vleermuiswerkgroep verder in op het landelijke voorkomen van vleermuizen. Zo kan er gelezen worden dat per nacht de helft van hun lichaamsgewicht aan insekten moet worden gegeten. Al gauw zo'n 4-5 gram per nacht. De veelvraat.

Oudere jeugd

Ook de oudere jeugdavonden zijn weer begonnen, de eerste avond hebben we een verrekijker van binnen bekeken en wat over voor en nadelen van bepaalde typen kijkers gesproken.

Verder hebben we het nieuwe boek van Thieme met de naam Vogelsporen eens bekeken op gebruiksvriendelijkheid. Het is een determineergids in het Nederlands voor sporen, veren, braakballen, schedels en andere tekens van Europese vogels.

Verder hebben we een lijstje met verlangens gemaakt voor de volgende avonden. Jammer dat nog niet alle oudere jeugdleden de weg naar de Ketelvink weer hebben gevonden. Een avond in de maand moet toch kunnen met je huiswerk.

Trekvogels.

Voor de meeste van ons zijn eenden vooral wintervogels. Er zijn eenden die in onze buurt broeden, maar het grootste deel zien we in de winter. Momenteel zitten er in de uiterwaarden veel Smienten ofwel Anas penelope.

Smienten zijn grazers, die voornamelijk 's nachts gras, kroos en zoutwaterplanten eten. In de ochtend- en avondschemering kun je grote groepen Smienten naar en van hun fourageergebieden zien vliegen. Vaak is dan hun fluitende roep waar te nemen.

Een fraai soort eend waarvan vooral het mannetje opvalt. De kop kastanjekeurig met een gouden band over de kruin.

Hun broedgebied ligt in geheel Noord/Europa en Azië van IJsland tot de Beringstraat.

De borst is zachtroze en de rest van het verenkleed is bleekgrijs met een witte stuit die contrasteert met de zwarte staart en vleugeltoppen. De kop is afgerond met een staalblauwe snavel die meer lijkt op de snavel van een gans als van een eend.

Het vrouwtje legt in een kuiltje in de grond, verborgen onder lang gras, een 6 tot 12 crèmekleurige eieren. De broedduur is zo'n 25 dagen en de kuikens zijn na 40/45 dagen vliegvlug.

Door deze snavelvorm is ook het vrouwtje wat makkelijker te herkennen. Het verenkleed van het vrouwtje is warm kastanjebruin met blekere flanken.

Na de broedtijd trekken miljoenen Smienten naar West-Europa, Oost-Afrika, Noord- en Centraal-India en Indo/China. De meeste Smienten die we bij ons waarnemen komen uit Scandinavië.

De vleugelwijdte van het mannetje is 252 tot 281 mm, van het vrouwtje 242 tot 262 mm. Het gewicht van het mannetje 600 tot 1090 gram en het gewicht van het vrouwtje 530 tot 910 gram.

Tot ziens, Gerrie Monfils.

JEUGDRUBRIEK

Hallo jeugdleden....

BLAUWE REIGER

Allemaal een prettige vakantie gehad? Bedankt Netty, René en Peter voor die prachtige kaarten. De grote vakantie is nog maar net voorbij en een volgende staat al weer voor de deur, het kan niet op.

Hebben jullie net voor de vakantie de jubileum uitgave van de Hak-al gezien. Dat ging over het kamp wat begin mei gehouden is naar La Brenne.

Wat hebben ze veel gezien en wat is dat gezellig geweest. Als ik dat lees vind ik het heel jammer dat het jeugdkamp niet door kon gaan.

Al vorig jaar werd er over gesproken en geschreven en ook dit jaar is er menig stuk geschreven en verteld over het kamp.

Slechts vijf jongelui hebben zich opgegeven en nog zes hebben gebeld of geschreven dat ze niet meekonden.

Jammer jammer jammer. Er was al zoveel voorbereid, we hadden een leuk centje bijverdiend op de wijkmarkt op Ter Weyde en op het NME/weekend begin juli.

Niet dat dat geld verloren gaat nu, het is al weer uitgegeven. Waaraan?

Wie op de eerste jeugdavond is geweest heeft een map gekregen, waarin alle papieren kunnen die je krijgt op de volgende avonden.

Aan het eind van het jaar heb je zo een eigen natuurboek.

Niet alleen een natuurboek maar ook een naslagwerk voor spreekbeurten, scripties en hoe dat allemaal tegenwoordig maar mag heten.

Aan het eind van het seizoen gaan we kijken wie er alle avonden is geweest of

zich in ieder geval afgemeld heeft.

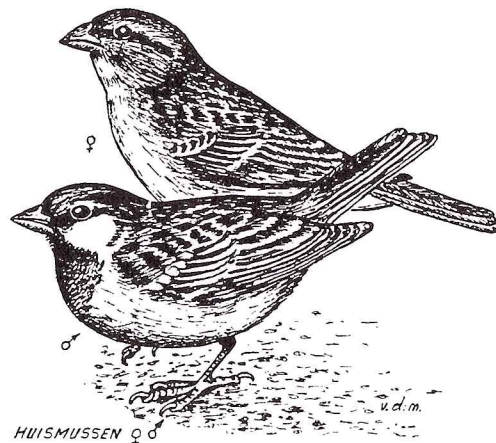
Wie zijn natuurboek netjes heeft en veel is geweest maakt kans om Natuurwachter 1996 te worden. Kom dus regelmatig en houd je map op orde.

Van het bijverdiende geld zijn de mappen gekocht, zo hebben we er allemaal wat aan.

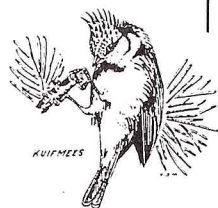
In de map hebben jullie in ieder geval het jaarprogramma zitten voor 1995. Kijk er wel zo af en toe op er staat wel eens bij dat je wat mee moet brengen.

Er is altijd wel wat extra materiaal op de avond aanwezig, dus mocht je eens geen tijd hebben gehad, zeg dan niet: ik heb geen materiaal dus kan of durf ik niet naar de jeugdavond, kom gewoon.

Ik heb nog nooit iemand de oren van het hoofd gegeten dus daar hoef je niet bang voor te zijn.

HUISMUSSEN

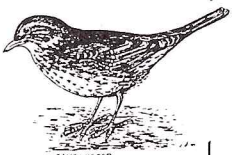
KUIFMEES

KORPERWIJK

AALDMUSSE

ZANGLUSTER

RUITER

Boomsprinkhaan.

Elke derde maandag van de maand is er in de Ketelvink een bestuursvergadering waar naast alle bestuursleden ook mensen uit de verschillende werkgroepen aanwezig zijn.

Op de vergadering van 18 september zei Kars Veling opeens kijk nou een boomsprinkhaan. Hoe komt die nu binnen.

Dat was niet zo moeilijk te bedenken.

Trekvogels.

Deze maanden wordt het buiten wat weer betreft wat minder lekker, maar wat vogels betreft een fijne tijd. Probeer eens wat langs de dijk te rijden of te wandelen in de Regulieren. En dan goed opletten of je vogels ziet, er zijn er extra veel op dit moment.

De vogels die nog niet naar hun winterverblijf zijn en de vogels uit het noorden waar het al aardig koud kan wezen om deze tijd zijn allemaal tegelijk in ons land. Vaak in groepen anderen alleen.

Heb je vragen, wil je wat hebben of weten bel of schrijf naar

Gerrie Monfils,
31/de Limiet 5, 4131 NR Vianen.
tel/fax: 0347 377638.

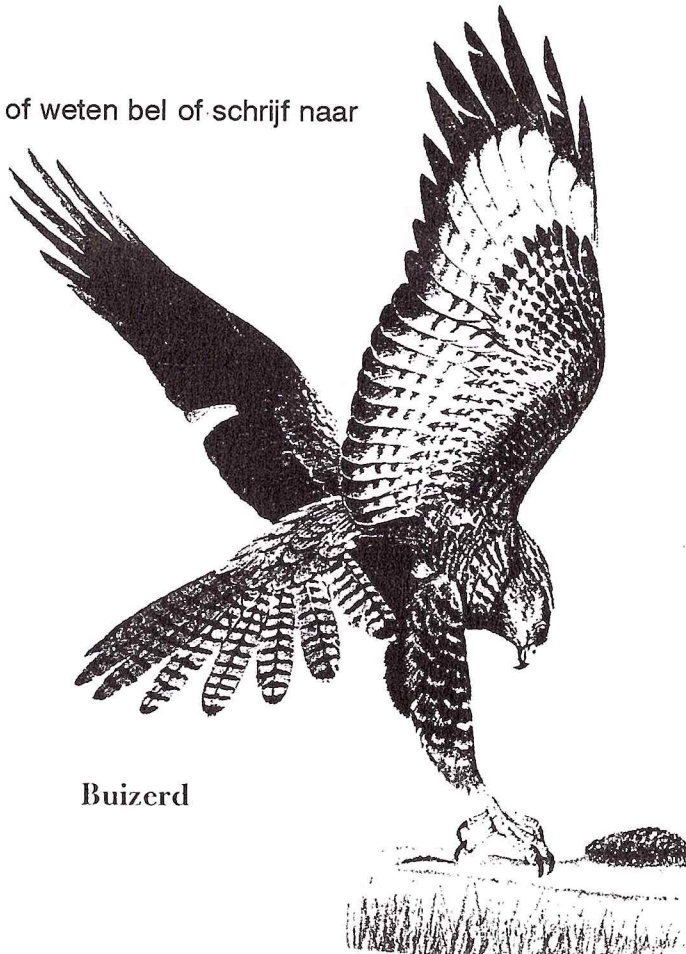
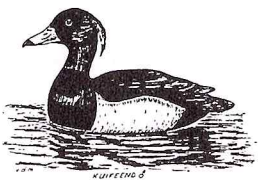
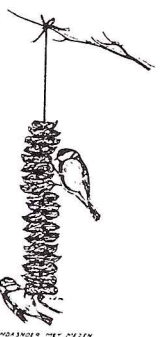
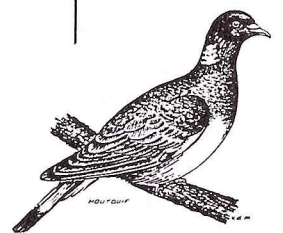
Op vrijdag 15 september hebben wij op de jeugdavond wat bladeren gebruikt uit de tuin en daar heeft hij natuurlijk op gezeten.

Een heel bijzondere sprinkhaan volgens Kars en die weet heel veel van insecten en nog meer van vlinders. Hij komt voor zo ver nu bekend is alleen voor in de buurt van Maastricht en in de Rijnmond bij Vlaardingen.

Kijk goed om je heen als je in de buurt van grotere wegen komt, vaak zie je dan een buizerd zitten.

Elk jaar zit er langs de grote weg naar Utrecht een bijna witte buizerd, nu heb ik half september in het Trichtse veld drie bijna witte buizerds gezien.

Schrijf je alles goed op, in de Ketelvink liggen kaarten om alles op te schrijven. Belangrijk is te weten wanneer, welke datum, hoe laat en de naam van de vogel(s).

Buizerd

Verkiezingen bestuur polderdistrict: ook belangrijk voor natuur en landschap

Polderdistrict kan sterk bijdragen aan behoud van natuur en landschap

Zoals de meesten wel zullen weten wonen wij in het gebied van het polderdistrict Tieler- en Culemborgerwaarden. Dat polderdistrict (of waterschap) is verantwoordelijk voor het beheer van de dijken en voor de waterbeheersing in deze streek. De manier waarop die taken worden uitgevoerd is heel belangrijk voor natuur en landschap. Een bekend voorbeeld is de dijkverbetering die nu langs de Waal volop aan de gang is. Door rekening te houden met natuur- en landschapswaarden kunnen veel waardevolle vegetaties en landschapselementen worden gespaard.

Behalve de wijze van dijkverbetering is ook de manier waarop het polderdistrict het jaarlijks onderhoud van de dijkwaluds uitvoert van groot belang voor de natuurwaarden. Door een natuurvriendelijk beheer kan op veel plaatsen een bloemrijke vegetatie ontstaan met allerlei bijzondere soorten planten. Dat zal ook weer het insectleven ten goede komen.

Dan is er nog het waterbeheer van het polderdistrict dat belangrijk is voor de natuurwaarden in grote delen van het landelijk gebied. Daarbij gaat het erom dat de hoogte van de waterpeil mede worden afgestemd op de eisen van flora en fauna. Ook kan door een bepaalde wijze van waterinlaat en waterafvoer gezorgd worden voor een betere waterkwaliteit. Verder kan door een aangepast onderhoud van de watergangen in de polders de watervegetatie worden verbeterd.

Bestuur van het polderdistrict maakt wijze van beheer uit

Uit deze beschrijving volgt dat een natuurvriendelijke uitvoering van taken door het polderdistrict de natuur- en landschapswaarden in ons gebied sterk ten goede zal komen. Bedenk daarbij dat het om een grote oppervlakte gaat verspreid over het hele gebied en u zult beseffen dat het zaak is dat dat ook gebeurt. Het bestuur van het polderdistrict maakt uit op welke wijze de taken worden uitgevoerd.

Er is een algemeen en een dagelijks bestuur. Dat dagelijkse bestuur heet de dijkstoel en de voorzitter daarvan wordt ook wel dijkgraaf genoemd. Het dagelijks bestuur wordt gekozen uit en door het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur wordt gekozen door de groeperingen ofwel categorieën die waterschapslasten betalen namelijk:

- eigenaren van gronden: zgn. categorie ongebouwd;
- eigenaren van gebouwen (huizen): zgn. categorie gebouwd;

- inwoners: zgn. categorie ingezetenen.
- Verschillende van de lezers zullen wel eens een aanslag voor de waterschapslasten hebben betaald.

Verkiezingen algemeen bestuur

Op 14 november zijn er weer verkiezingen voor het algemeen bestuur. Daarover zijn al verschillende malen berichten verspreid door het polderdistrict. Onlangs heeft de kandidaatstelling voor de verkiezingen plaatsgevonden.

Mensen van de N.V.W.C., van de Milieuwerkgroep Geldermalsen en van de Milieuwerkgroep Buren hebben daarvoor de koppen eens bij elkaar gestoken. Dit om te overleggen op welke manier we mensen in het bestuur zouden kunnen krijgen die mede aandacht willen schenken aan het behoud van natuur en landschap bij de uitvoering van de taken van het polderdistrict. Want door dat te doen kun je direct de taakuitoefening in die richting sturen. Daarbij moet wel aangetekend worden dat je natuurlijk ook de andere belangen als de landbouw en de bebouwing daarbij goed moet meewegen.

Het overleg heeft erin geresulteerd dat:

- **Harry van de Warenburg (N.V.W.C.) zich kandidaat heeft gesteld voor de categorie ingezetenen met als plaatsvervanger mevr. Van Haarlem-de Vries;**
- **Goof den Hartogh (Milieuwerkgroep Buren) zich kandidaat heeft gesteld voor de categorie gebouwd met als plaatsvervanger Henk ten Berge (Milieuwerkgroep Geldermalsen).**

De vertegenwoordigers van de categorie ingezetenen in het bestuur worden gekozen door de gemeenteraden. Daar kunnen de meesten onder u dus weinig aan doen. Dat geldt niet voor de vertegenwoordigers van de categorie gebouwd.

Die worden gekozen door de eigenaren van gebouwen waaronder huizen.

Vandaar bij deze de oproep aan de huiseigenaren die natuur en landschap een warm hart toedragen: ga op 14 november stemmen op de genoemde kandidaat!!!!

Daarbij nog als tip: probeer ook volmachten te krijgen van mensen die niet gaan stemmen (max. 2 per persoon). Dat verhoogt het aantal stemmen dat op de "groene kandidaat" wordt uitgebracht uiteraard sterk.

Goof den Hartog

Kanotocht in de Wieden (Ov.)

In het wieden gebied liggen een aantal natuurgebieden. Ze bestaan grotendeels uit meren, ruigten en kragenland met uitgestrekte rietvelden. Dit was het gebied waar de kanotocht heen ging.

's Ochtends om 5.45 uur ging de wekker, waarna we ontbeten, onze spullen bijeen pakten, Henk Vennix ophaalde en naar sint-Jansklooster vertrokken. Om ongeveer 8.45 uur kwamen we aan op de plaats van bestemming en gingen met de kano het water in.

Na een stuk varen kwamen we op een grote plas, waar al snel een aantal zwarte sterns opgemerkt werden. De sterns hadden in een stuk riet een nest en waren druk bezig de jongen te voeren. Na een aantal foto's van dichtbij staken we de plas over, om door een kreek de weg te vervolgen. In deze kreek hoorden we overal rietzangers e.d., maar echt te zien kregen we ze niet. Plotseling zagen we in een wilgenboom twee koekoeken, waarvan er een weg vloog. In het water zagen we krabbescheer en een plantje dat we niet thuis konden brengen. Het zag er uit als een leeuwebek maar verder kwamen we niet met determineren. Wel is het op dia vastgelegd, misschien dat dat als nog uitsluitel geeft.

Omdat de kreek als maar smaller werd en uiteindelijk dood liep moesten we omkeren. Toen we weer op de plas kwamen zagen we daar jonge futen die door de ouders gevoerd werden. Even verder op de plas, tussen de gele plompen en de waterlelies, was een aalscholver aan het vissen. Deze vloog op toen wij dichterbij kwamen met de kano.

Na een groep luidruchtige kanoërs voorbij gevaren te zijn, zagen we een "blauw graslandje". Nadat we hier aangemeerd hadden, zagen we als eerste koekoeksbloemen. Toen we verder liepen werd de grond natter en ontdekte we zonnedaauw, orchideeën en veenpluis. Na een aantal opnamen, vonden we een plantje dat de naam draagt water-aardbei.

N.B. Achteraf is het gele plantje toch achterhaalt.....Gewoon Blaasjeskruid!

René en Kees van der Linden & Henk Vennix.

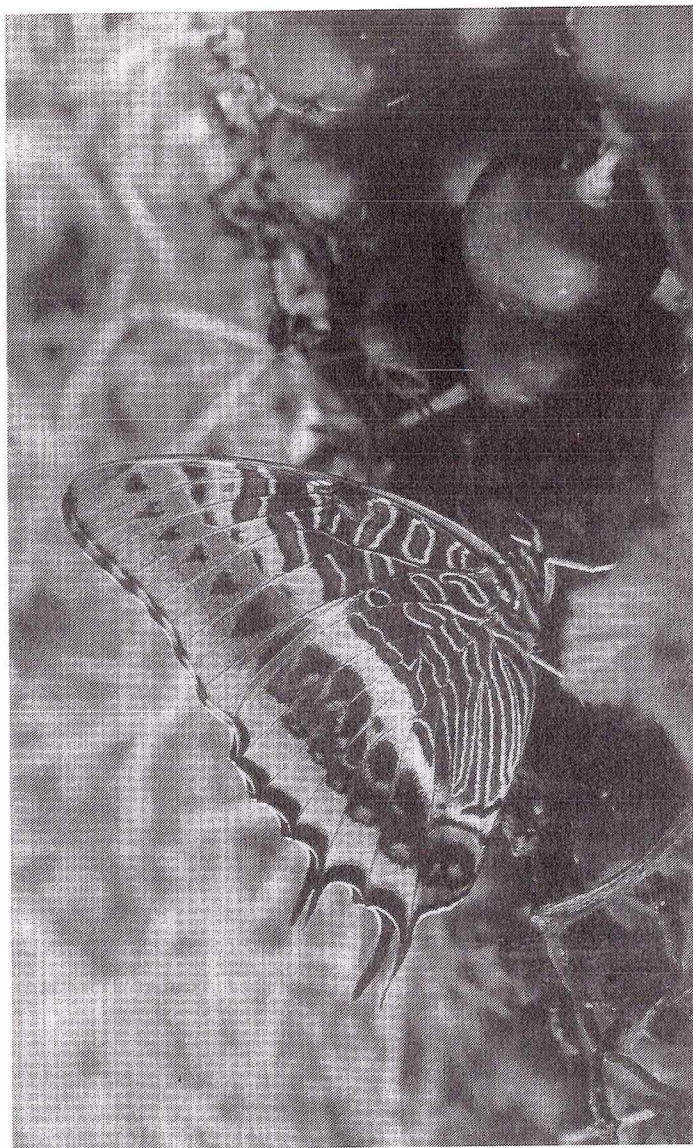

Gewoon Blaasjeskruid

Een dagje bij de tent

Of ze wat verkeerd had gegeten of dat het zuid-europese water de oorzaak was weet ik niet, maar Annette liep aan alle kanten leeg. Dat betekent dus een dagje bij de tent. Het is lekker weer, zo'n 30 graden, en dus in de tent al gauw 50. Om wat schaduw te creëren dus maar een laken tussen de boompjes gespannen, dan kan ze tenminste rustig liggen.

Een dagje bij de tent, zonde, maar ja. Gelukkig is er rond de tent ook wel wat te zien. Op de druiven, die voor de heenweg waren gekocht en dus inmiddels al aardig gisten komt al snel *Charaxus jasius* snoepen.

Dit is de grootste Europese dagvlinder en vreselijk overdreven gekleurd. Het beest doet alsof hij tropisch is! Op het kleed dat we buiten leggen om op te liggen blijkt een rups van een Koninginnepage zich aan het verpoppen te zijn. Dit is niet vreemd als je ziet dat overal om de tent massaal de Wilde peen staat, en dit is de plant waar de rupsen van die soort op leven. Ook de vlinder zelf komt regelmatig langs, maar lang niet zoveel als het iets grotere broertje de Koningspage, waarvan

er wel 100 op de camping rondfladderen. Overal zie je ze zweven en deze vlinder wordt zelfs door de andere campinggasten opgemerkt!

Over fladderen gesproken; voor de tent vliegen ook tientallen Icarusblauwtjes, Adonisblauwtjes en Oranje zandoogjes. Dat moet vreselijk zijn voor Annette: je beroerd voelen en dan constant al dat kleurige gefladder voor je ogen, ik heb medelijden met haar. Nergens is hier rust in de lucht.

Een dagje bij de tent. Laat ik die dan maar gebruiken om wat vlinders op de foto te krijgen, de Akkerparelmoervlinder bijvoorbeeld of die Citroenvlinder met fel oranje vlekken op de vleugels, die naar de prachtige naam *Gonepteryx cleopatra* luistert. Luisteren doen ze eigenlijk niet want een beetje dia maken lukt van geen kant. Het je het beestje net scherp, dan wordt het weer weggejaagd door patrouillerende adippevlinders en keizersmantels. Heb je eindelijk een mooi Tijgerblauwtje in beeld dan gaat er zo'n opdringerig Staartblauwtje op je lens zitten, zodat je weer niet af kunt drukken.

Een dagje bij de tent, het is wel afzien. Gelukkig is boven een bar waar ik even rustig een koud biertje kan drinken. Helaas die rust kan ik wel vergeten. Behalve de driehonderddrieëntwintig vliegen op de tafels doen ook de Kleine en Blauwe ijsvogelvlinders vliegwedstrijden op het terras. Voor de prijsuitreiking (de blauwe won geloof ik) komen ook nog kuddes Boswitjes en luzernevlinders aangevlogen.

Een dagje bij de tent, dat is pas vermoeiend. Ik hoop van harte dat Annette morgen weer beter is, dan kunnen we tenminste van de camping af, rustig vlinders kijken.

Kars Veling

Speciaal voor puzzelaars: Muizenonderzoek!

Ook als u niet van muizen houdt dit stuk toch even lezen! Ik kan mij voorstellen dat u bij puzzelen niet aan muizen denkt. Maar muizen kunnen voor erg grote herkenningproblemen zorgen. Vooral als ze in onderdelen in een braakbal van een uil zitten!

In Nederland wordt op het moment een project gestart om via braakbalonderzoek inzicht te krijgen in de muizenstand. Het is de bedoeling dat een persoon of een groep personen in een bepaald gebied braakballen verzamelt van alle voorkomende uilen. Dat gebeurt in de periode oktober t/m december. Die braakballen worden gecontroleerd op schedels van muizen. De muizeschedels zeggen iets over hoeveel en welke soort muizen die uilen gegeten hebben.

Als je tenminste de naam van de muis te weten komt! Daar ligt dus de uitdaging voor de puzzelaar! Met behulp van tabellen is het mogelijk bij de muizeschedels een naam te vinden. Heel erg leuk voor druilerige herfst- en winteravonden! En met een paar mensen is het ook nog gezellig!

Een andere manier waarop u bij kan dragen is roestplaatsen van uilen in en om Culemborg te melden. Of de uileballen verzamelen en bij ons inleveren met vermelding van datum en plaats. Als u de ballen zelf voor ons verzamelt let u dan wel op dat u dat bij laag zittende uilen pas doet als ze weg zijn voor de jacht. 's Avonds in het donker dus. Dit in verband met verstoring.

Iedereen die mee wil doen met het pluizen van braakballen en het determineren van de schedels kan zich opgeven bij Gerard van Ruiten coördinator zoogdierenwerkgroep (0345 519581) of bij mij. Wij nemen dan contact op als er een 'Pluisavond' gepland wordt.

Ook horen wij graag of u uilen weet te zitten!

Annette van Berkel (telefoon 0345 531689)

BIEB

Met de start van het nieuwe seizoen is ook de bibliotheek van de Natuur- en Vogelwacht weer open. Het is een lust de rijen boeken te zien staan, wachtend op hun lezers.

Op alle jeugdavonden kunt u boeken lenen, verder altijd op afspraak. Het lenen is gratis, er wordt alleen van u verwacht dat u de boeken ook weer terugbrengt en er netjes mee omgaat.

Voor wie materiaal heeft als boeken, tijdschriften, beeld- en geluidsmateriaal kan terecht bij Gerrie Monfils, even een belletje of berichtje en het wordt bij u opgehaald. Soms is een kleine vergoeding mogelijk.

Cor Maurice

en

Gerrie Monfils,

tel-fax 0347 377638

31-de Limiet 5,

4131 NR Vianen.

- ga mee - doe mee - ga mee - doe mee -

Kom 11 november 1995 naar de kinderboerderij, bezoek de Panda/natuurbus op de Markt of ga mee werken in de uiterwaarden.

- ga mee - doe mee - ga mee - doe mee -

BROEDVOGELS INVENTARISEREN IN DE ZUMP, HOE LEUK IS DAT?

In 1995 heb ik mij voor het eerst met het inventariseren van broedvogels bezig gehouden. En dat deed ik in de Zump en directe omgeving. Het leek mij namelijk leuk om eens niet zo vrijblijvend naar het gezang van vogels in het voorjaar te luisteren. Bovendien was ik erg nieuwsgierig naar welke vogels en hoeveel er in en om de Zump broeden. Ook trok mij de tijd van de dag aan.

Het leek mij een erg mooi moment van de dag zo om zonsopgang! Dat is een tijd die ik doorgaans mis, zeker in mei /juni. Dan is dat zo omstreeks 5 uur. Nu, ik kan u verzekeren: het is de mooiste tijd van de dag! De eerste ochtendglorie die al ruim een uur voor zonsopgang beginnen, de frisse lucht, het ontstaan en weer verdwijnen van grondmist, de eerste zonnestrallen en dan natuurlijk het vogelkoor! Zelfs met lichte motregen is het vogelkoor indrukwekkend. Er zijn vogels die zelfs beter zingen met lichte regen. De Zanglijster bijvoorbeeld en de Bosrietzanger, maar ook de Winterkoning is niet vies van een beetje nattigheid. Het blijft een geweldige belevenis elke keer weer! De enige drempel (en dat is voor sommige een heel hoge) is het vroeg je warme bed uit. Heel erg leuk is het ook om de vogelzang te leren kennen. Het best gaat dat met een ervaren vogelaar. Paul van Veen was bereid om mij de grondbeginselen van het broedvogelkarakter te leren. Hij kent elk piepje en zuchtje van het gevederde volk. Die piepjes en zuchtjes heb ik nu nog niet helemaal door (dat is dus heel moeilijk!) maar de zang gaat aardig. Dan weet ik dus welk lied bij welke vogel hoort en dan denk je dat je er bent. Nee dus. Heel fijn van vogels is dat ze allemaal dezelfde tijd het leukst vinden om te gaan zingen. En probeer dan nog maar eens alle liedjes te herkennen! Ook dat kan Paul feilloos en ik heb dan ook enige vorderingen kunnen maken. Elke zingende vogel wordt op een kaart ingetekend. Na zo'n 10-15 bezoeken die tussen eind februari en juli gebracht worden, heb je een hele berg gegevens. Na begin juli volgen 2 avonden puzzelen met alle waarnemingen en de criteria waaraan een broedterritorium moet voldoen. En dan is het zo ver: je weet welke vogels er in de Zump geprobeerd hebben zich voort te planten! En ook hoeveel van elke soort!

Het leuke vind ik ook dat ik door op bovenbeschreven manier met vogels bezig te zijn, heel anders ben gaan kijken naar gedrag. Zo gebruiken verschillende vogels op heel verschillende manieren de Zump en omgeving. De Turkse tortel bijvoorbeeld is alleen te vinden in de tuinen en tussen de huizen. Daar baltst hij, daar broedt hij en daar eet hij. De Zump is niet interessant voor hem. De Zanglijster zingt en broedt ook voornamelijk in de tuinen maar zoekt wel heel vaak voedsel in de Zump. De Tjiftjaf is het om het even of hij in een grote (niet te nette) tuin of in de bosjes van de Zump zit. De Fitis maakt dat weer wel uit! Die wil alleen maar in de Zump!

Er zijn nog andere leuke dingen die je gaande weg tegen komt. Zo beginnen de eerste bezoeken al in februari, maart en april. Van standvogels zoals bijvoorbeeld Wilde eend, Ekster en Grote lijster vinden vrijwel alle activiteit waaraan je kan zien dat aan voortplanting gedaan wordt voor half mei plaats. Sommige trekvogels zoals Spotvogel en Bosrietzanger zijn dan nog niet eens terug. Zij verschijnen pas in de loop van mei en moeten dan nog beginnen!

Zo kan ik nog wel even doorgaan.

Het is de bedoeling dat ook volgend jaar weer broedvogels in de Zump geteld gaan worden. Als dat een paar jaar achter elkaar gebeurt krijg je enig inzicht in de invloed van bijvoorbeeld de koeien op broedvogels.

Alle broedvogelgegevens worden doorgegeven aan het SOVON.

Ik sta al weer te popelen voor het volgende voorjaar.

Als er mensen zijn die een keer mee willen lopen of die mee willen werken aan de broedvogelinventarisatie in de Zump, kunnen mij bellen (0345 531689) of Stijn Brand, de coördinator van de vogelwerkgroep.

Annette van Berkel

Broedvogels van de Zump en omgeving

In deze tabel staat 'nr.' voor het aantal broedvogels, 'territoria' staat voor alle getelde territoria binnen het telgebied (telgebied bestaat uit: tuinen grenzend aan Zump en volkstuincomplex, het park Zump, het volkstuincomplex + braakliggende delen, de boomsingel langs de Weithusen en de haag langs de N320) 'Tuin', 'Zump' en 'Elders' geeft aan waar de territoria zich bevinden.

<u>nr</u>	<u>vogelsoort</u>	<u>aantal territoria</u>	<u>Tuin</u>	<u>Zump</u>	<u>Elders</u>
	Wilde eend	14		14	
	Soepeend (gekruiste eend)	4		4	
	Fazant	1		1	
	Waterhoen	3		3	
5	Meerkoet	1		1	
	Houtduif	7	3	3	1
	Turkse tortel	6	6		
	Koekoek	2		2	
	Steenuil	1			1
10	Witte kwikstaart	1			1
	Winterkoning	10	4	5	1
	Heggenmus	9	4	4	1
	Merel	14	6	7	1
	Zanglijster	7	6	1	
15	Grote lijster	2		1	1
	Bosrietzanger	8		7	1
	Spotvogel	1	1		
	Braamsluiper	2	1	1	
	Grasmus	1		1	
20	Tuinfluitter	6		6	
	Zwartkop	6	3	3	
	Tjiftjaf	8	4	3	1
	Fitis	11		11	
25	Staartmees	1		1	
	Matkop	1		1	
	Pimpelmees	2	1	1	
	Koolmees	7	4	2	1
	Ekster	1			1
	Zwarte kraai	1			1
30	Spreeuw	7	7		
	Huismus	3	3		
	Vink	4	2		2
	Groenling	4	3	1	
	Putter	1		1	
35	Kneu	3	2	1	

Staartmees

Vlinderseizoen 1995 (haast) voorbij.

Op het moment dat ik dit schrijf, eind september, is het vlinderseizoen haast voorbij.

Wat hebben we een zomer gehad! De krant en de televisie hielden er niet over op! Zoveel vlinders hebben we in geen tijden mogen genieten!

Dagpauwogen, Kleine vossen en natuurlijk witjes waren bij vlagen zeer massaal aanwezig. Zelfs de koninginpage deed Culemborg aan. Ook de Rauwmantel-invasie ging niet ongemerkt voorbij! In Culemborg is ook zo'n schoonheid waargenomen. De niet-Rauwmantel-waarnemers genoten gewoon van zwartsprietdikkopjes in de uiterwaard die toch mooi de overstroming overleefd hebben! (Als ei aan een grasspruit schijnt een overstroming helemaal niet erg te zijn!) Heel veel Icarusblauwtjes zijn op verschillende plaatsen door de verschillende vlinderinventariseerders/sters gezien en zelfs de Kleine vuurvinder duikt zo hier en daar weer op!

Er is hard gewerkt om veel gegevens voor de vlinderatlas bij elkaar te krijgen. Een kilometerhok waar geen waarnemingen gedaan zijn, bestaat niet meer. We zijn op de goede weg! Echter om een goed beeld van ongeveer elke plek in Culemborg of in het buitengebied van Culemborg te krijgen moet er eigenlijk 3 keer in het seizoen naar vlinders gekeken worden. Als bijvoorbeeld in het Beesdsche Veld alleen in juli naar vlinders gezocht wordt, weet je nog helemaal niet of het Oranjetipje daar voorkomt. Die vliegt eind april en begin mei en niet meer in juli. Daarom moet een gebied in mei, juli en augustus bezocht worden wil je kunnen zeggen of een vlindersoort daar voorkomt of niet.

Helaas zijn er nog veel kilometerhokken die nog maar 1 bezoek gehad hebben! Dat betekent dat als nu een vlinderatlas van Culemborg gemaakt wordt, van grote gebieden nog steeds niet voldoende bekend is. De atlas zou dan een vertekend beeld geven (bijvoorbeeld: 'in het Beesdsche Veld komen geen Oranjetipjes voor').

Voor de volledigheid en omdat iedereen het zo geweldig leuk vindt om alle vlinders te noteren (vooral tijdens fietstochten), gaan we nog een jaartje door. Volgend jaar wordt dus echt de allerlaatste gelegenheid om uw vlindergegevens gepubliceerd te krijgen.

Nu even naar de prestaties van dit jaar. In het voorjaar is een mooi vlinderboek uitgelooft voor diegene die de meeste vlinderwaarnemingen zou inleveren aan het eind van het seizoen. Dat is inmiddels zover dus vol verwachting kijk ik uit naar de stapels formulieren. Met zo'n zomer moet het niet erg moeilijk geweest zijn om er een of enkele vol te krijgen. Als u mee wil dingen naar het vlinderboek moet u uw formulieren voor 31 oktober bij mij (Akkerwinde 9 in Culemborg) of in de vogelformulierenton op de bar in de Ketelvink, inleveren.

Maar ook als u niets noteert hoop ik dat u genoten heeft van een geweldig mooi vlinderjaar! Want dat was het!

Nu op naar een trekvogelrijke winter!

Annette van Berkel, coördinator Insektenwerkgroep.

Atalanta

Vogelwaarnemingen

Ondanks dat rond Culemborg de maanden juli en augustus de komkommermaanden vormen, leverden ze dit jaar toch enkele leuke soorten op. Door de grote droogte stond het plasje aan het einde van de weidsteeg half droog waardoor er veel slik ontstond. Dit leverde zelfs een nieuwe soort voor Culemborg op: een juveniele Poelruiter van 29 juli t/m 1 augustus. Verder waren er steeds Lepelaars in de uiterwaarden aanwezig, met 5 exemplaren als grootste groep. Hopelijk levert het najaar weer vele leuke soorten op de trektelpost op.

Soort	Datum	Plaats	Aantal	Waarnemer
Lepelaar	16-06-95 jul-aug	Goilberdingerdijk Einde Weidsteeg	1 max.5	AB, SB Diverse
Middelste Zaagbek	29-04-95 23-09-95	Redichemse Waard TT-post	1 1	AB, SB Trekters
Kwartel	05-07-95	Kerswerf	1	AB, SB
Buizerd	jul-aug	Regulieren	6	GvR
Boomvalk	23-07-95	Verdistraat	1	GvR
Sperwer	29-07-95	Verdistraat	1	GvR
Havik	06-08-95	Regulieren	1	GvR
Poelruiter	29-07 t/m 01-08-95	Einde Weidsteeg	1	Diverse
Bosruiter	30-08-95	Einde Weidsteeg	2	Diverse
Witgatje	07-09-95	Einde Weidsteeg	2	RP
Oeverloper	23-07-95	Zeedijk	1	GvR
Bontbekplevier	12-08-95	TT-post	1	AB
Bonte Strandloper	16-09-95 23-09-95	TT-post TT-post	1 1	Diverse Diverse
Zwarte Stern	02-09-95	TT-post	5	Diverse
Kluut	02-09-95	TT-post	1	Diverse
Sprinkhaanrietzanger	30-07-95	Regulieren	1	GvR
Bonte Vliegenvanger	15-05-95	Plantage	1	AB, SB, AMR
Gekraagde Roodstaart	18-09-95	Weidsteeg	1	AB
Witte Kwikstaart	07-09-95	Einde Weidsteeg	20	RP

Gele Kwikstaart	07-09-95	Einde Weidsteeg	3	RP
Staartmees	16-07-95	Verdistraat	3	GvR

De initialen staan dit keer voor:

AB = Arjan Brenkman
 SB = Stijn Brand
 GvR = Gerard van Ruiten
 AMR = Annemartine Reesink
 RP = Ruud Post

NME/project "Levende Rivieren".

Levende rivieren is inmiddels het derde project wat ook in Culemborg gaat draaien. Eerder stonden de thema's Afval en Vlinders en ecologisch groenbeheer centraal.

Op 11 november 1995 zal de Kinderboerderij aan de Weithusen op Ter Weyde van 10.00 tot 16.00 uur in het teken staan van Natuurontwikkeling in de Uiterwaarden.

Uiterwaarden vormen een aanzienlijk deel van het grondgebied van de regio en zijn dan ook een belangrijk beeldbepalend element in het rivierenlandschap.

Een belangrijk kenmerk van het rivierenlandschap ligt in een bepaalde openheid van het landschap. De Gemeenten in de regio zijn zich daarvan bewust en willen zich dan ook sterk maken voor het behoud en een versterking daarvan.

Niet alleen de Gemeenten maar ook andere instanties willen zich sterk maken voor het behoud van de kwaliteit van de uiterwaarden. In 1992 is Rijkswaterstaat, Directie Gelderland gestart met een handhavingsproject uiterwaarden. Onder de titel Integrale Milieu Controle Uiterwaarden zijn diverse deelprojecten ontwikkeld en deels uitgevoerd met als doel de uiterwaarden te beschermen tegen vervuilende c.q. aantastende activiteiten.

Tenslotte is de aandacht voor de uiterwaarden weer toegenomen als gevolg van de recente hoge waterstanden. Een vraag die in dit kader al langer bestond, maar die nu veelvuldig wordt gesteld, is of men de uiterwaarden niet weer terug moet geven aan de rivier om de natuur daar weer zijn gang te laten gaan.

Op verscheidene plaatsen zijn dergelijke natuurontwikkelingsprojecten gaande, zoals tussen het land van Maas en Waal en de Bommelerwaard, waar Maas en Waal tezamen stromen. Hier ligt het natuurontwikkelingsgebied Fort Sint Andries dat ruimte gaat geven aan natuur, recreatie en landbouw.

Wilt u meer weten over dit project kom dan 11 november naar de Kinderboerderij, bezoek de Panda-natuurbus van het Wereld Natuur Fonds op de Markt en/of ga mee naar de dijk om zelf actief te zijn bij het onderhoud van bomen en struiken.

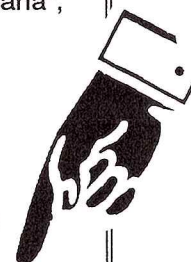
U wilt het programma van deze dag ontvangen of nog wat inlichtingen: Gonda Baard, afd Milieu Gem. Culemborg, Triosingel 34, te Culemborg tel: 0345 577815 kan u er alles over vertellen.

Gerrie Monfils.

EXCURSIE- EN ACTIVITEITENPROGRAMMA

**** INDIEN NIET VERMELD, DAN VERTREKKEN ALLE EXCURSIES VANAF "DE KETELVINK" ****

datum	tijd	aard van de activiteit
vrijdag 13 oktober 1995	19.30-21.00 uur	Oudere jeugdavond
zaterdag 14 oktober 1995	07.00 uur 09.00 uur	Zoogdiereninventarisatie door Zoogdierenwerkgroep Paddestoelenexcursie Kaapse Bossen o.l.v. Plantenwerkgroep
maandag 16 oktober 1995	20.00 uur	Algemene Maandelijkse Vergadering
vrijdag 20 oktober 1995	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond
vrijdag 27 oktober 1995	20.00 uur	Dia-avond en reünie kamp "La Brenne"
vrijdag 3 november 1995	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond
maandag 6 november 1995	20.00 uur	Bijeenkomst werkgroep Natuurfotografie
vrijdag 10 november 1995	19.30-21.00 uur	Oudere jeugdavond
zaterdag 11 november 1995	09.00 uur	Steunpunt NME Culemborg project "Handen uit de mouwen" + knotten einde Weidsteeg
dinsdag 14 november 1995		Stemmen/verkiezingen polderdistrict
vrijdag 17 november 1995	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond
zaterdag 18 november 1995	08.00 uur 09.00 uur	Zoogdiereninventarisatie door Zoogdierenwerkgroep Excursie: Fietstocht in en om Culemborg o.l.v. Kars Veling
maandag 20 november 1995	20.00 uur	Algemene Maandelijkse Vergadering
woensdag 22 november 1995		UITERSTE INLEVERDATUM KOPY HAK-AL DEC. 1995
vrijdag 24 november 1995	20.00 uur	Dia-lezing "Met de zwaluwen mee naar Botswana", door Ben v.d. Brink
vrijdag 1 december 1995	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond
vrijdag 8 december 1995	19.30-21.00 uur	Oudere jeugdavond
woensdag 13 december 1995	20.00 uur	Vakantievinderfoto's-dia's determinatie-avond
vrijdag 15 december 1995	20.00 uur	UITERSTE INLEVERDATUM KOPY JAARVERSLAG 1995 Dia-avond "Himalaya", door Henkjan Kievit
zaterdag 16 december 1995	08.30 uur 09.00 uur 09.00 uur	Zoogdiereninventarisatie door Zoogdierenwerkgroep Activiteiten Nestkastenwerkgroep Knotten

maandag 18 december 1995	20.00 uur	Algemene Maandelijke Vergadering
vrijdag 22 december 1995	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond
vrijdag 5 januari 1996	vanaf 19.30 uur tot	Nieuwjaarsbijeenkomst
zaterdag 6 januari 1996	09.00 uur	Knotten
maandag 8 januari 1996	20.00 uur	Bijeenkomst werkgroep Natuurfotografie
vrijdag 12 januari 1996	19.30-21.00 uur	Oudere jeugdgroep
zaterdag 13 januari 1996	09.00 uur	Activiteiten Nestkastenwerkgroep
maandag 15 januari 1996	20.00 uur	Algemene Maandelijke Vergadering
woensdag 17 januari 1996		UITERSTE INLEVERDATUM KOPY HAK-AL FEBR. 1996
vrijdag 19 januari 1996	19.00-20.00 uur	Jongere jeugdavond
zaterdag 20 januari 1996	08.00 uur 10.00 uur	Zoogdiereninventarisatie door Zoogdierenwerkgroep Excursie: Bomen in Plantage o.l.v. Leo van der Kooij
vrijdag 26 januari 1996	20.00 uur	Dia-avond

